

Torsdagen den 15 mars

Kl. 14.00–15.15

---

§ 1 Frågestund

Frågestund

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden hjärtligt välkomna. Frågor besvaras i dag av statsrådet Isabella Lövin, justitie- och inrikesminister Morgan Johansson, statsrådet Ann Linde och miljöminister Karolina Skog.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Statsrådet Isabella Lövin besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Undantag från den nya säkerhetsskyddslagen

Anf. 2 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! Frågan om ett bättre säkerhetsskydd har aktualiserats i samband med it-skandalen på Transportstyrelsen och regeringens bristfälliga hantering av något så viktigt som rikets säkerhet.

En rad skärpningar föreslås nu i en ny säkerhetsskyddslag. Det förvånar mig att regeringen vill lägga viktiga bestämmelser i förordning och inte i lag men framför allt att regeringen vill ha möjlighet att kunna undanta sig själv och Regeringskansliet från viktiga bestämmelser som ska gälla på andra myndigheter.

Min fråga till vice statsminister Isabella Lövin är: Varför är det så viktigt för regeringen att undanta sig själv, särskilt mot bakgrund av det egna agerandet när det gäller Transportstyrelsen? Borde vi inte göra precis tvärtom?

Anf. 3 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Tomas Tobé, för frågan!

Det är naturligtvis oerhört viktigt att det sker en ordentlig genomlysning och granskning av det som kallas för transportstyrelseaffären. Det pågår en granskning i konstitutionsutskottet just nu. Regeringen har också tillsatt granskning, och det här är en fråga som naturligtvis måste genomlysas på alla sätt.

Rättssäkerhet och rikets säkerhet måste stå i centrum. Självständiga myndigheter ska ta sitt ansvar, men naturligtvis ska också Regeringskansliets alla rutiner genomlysas. Det politiska ansvaret är naturligtvis centralt i alla frågor där regeringen har ett ansvar.

Det är mitt svar på Tomas Tobés fråga.

Anf. 4 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! Tack för svaret, Isabella Lövin, men min fråga var varför regeringen lägger fram en ny säkerhetskylldslag där man vill skapa möjlighet att kunna ha undantag för sig själv och för Regeringskansliet från bestämmelser som ska gälla på andra myndigheter.

Visar inte den bristfälliga hanteringen när det gäller Transportstyrelsen att vi borde göra precis tvärtom?

Anf. 5 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Tomas Tobé!

Jag får upprepa att principen naturligtvis är att vi måste ha transparens och ansvarsskyldighet när det handlar om rikets säkerhet.

Regeringen har dessa frågor helt i centrum, och det är viktiga luckor som har uppenbarats i och med frågan om Transportstyrelsen och hur datahanteringen har gått till. Det har också ett samband med outsourcing, som alliansregeringen var väldigt pådrivande för.

Jag ser fram emot att vi kommer att kunna täppa till de här luckorna.

Preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott

Anf. 6 MAGNUS PERSSON (SD):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Isabella Lövin. I gårdagens votering avslag regeringsidan ett förslag från Sverigedemokraterna om ökade preskriptionstider för arbetsmiljöbrott. Det kan uppfattas som mycket märkligt, då problem med arbetsmiljön står högt upp på den politiska agendan. Flera fackförbund driver frågan, och det finns också ett kongressbeslut från LO för att driva denna fråga.

De som tyvärr drabbas mest av detta beslut är vanligtvis utländsk utstationerad arbetskraft då entreprenader ofta sker i flera led, vilket försvårar utredningen.

Denna reform är inte kostsam och skulle underlätta utvecklingen av svensk arbetsmiljöpolitik.

Min fråga till statsrådet är: Anser statsrådet och regeringen att man är nöjd med arbetet gällande svensk arbetsmiljöpolitik när man avslår ett förslag som bevisligen skulle ha underlättat och utvecklat hanteringen av arbetsmiljöbrott?

Anf. 7 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Magnus Persson, för frågan!

Arbetsmiljö är alltmer viktigt. Det ser vi av de ökande sjukskrivningstalen. Naturligtvis har det många olika orsaker, och arbetsgivarna har ett stort ansvar för att människor i arbetslivet också ska hålla ett helt arbetsliv och inte drabbas av kroniska sjukdomar, utbrändhet eller annat.

Regeringen har höjt ambitionen när det gäller att inrätta ett nytt arbetsmiljöinstitut som kommer att kunna återuppta arbetet med detta. Vi ser allvarligt på att människor i högre grad blir sjukskrivna från sitt arbete. Det är någonting som regeringen kommer att fortsätta att arbeta med.

Anf. 8 MAGNUS PERSSON (SD):

Herr talman! Det var inte riktigt det frågan gällde, Isabella Lövin. Sverigedemokraterna satsar ju betydligt mer än regeringen på de här frågorna.

Är avståndstagandet från Sverigedemokraternas förslag viktigare för regeringen än att ge löntagare och deras familjer utökade möjligheter till upprättelse? Det handlar om preskriptionstiden gällande arbetsmiljöbrott, inte om satsningar på arbetsmiljö.

Anf. 9 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack för preciseringen av frågan, Magnus Persson!

Jag tror att en fråga med den här detaljnivån får riktas till ansvarigt statsråd. Jag kan bara, som representant för regeringen som helhet, konstatera att vi sätter arbetsmiljö mycket centralt för den här regeringens arbete. Vi satsar på välfärden. Vi satsar på att människor ska känna sig trygga på sina arbeten. Det kommer vi fortsätta att göra.

Regeringens inställning till EU

Anf. 10 MARIA WEIMER (L):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till EU-minister Ann Linde.

EU är hetare än på länge. Frihandelsvänner över hela kontinenten samlar sig mot Trumps ståltullar. Det var länge sedan vi var så överens om att tullarna måste stoppas.

Men i andra frågor verkar regeringen vara tveksam till EU. Ni verkar vilja vänta och se och tassa fram försiktigt. På en rad områden står Sverige utanför, och vi förlorar inflytande.

Macron har en stark EU-vision och Tyskland en ny regering, nu med en ambitiös Europapolitik. Det är dags för Sverige att vakna upp. Vi kan inte sitta på åskådarläktaren, och vi kan inte sitta i sidorummet, som Magdalena Andersson fick göra under det senaste euromötet, utan vi ska tillhöra EU:s kärna.

Liberalerna vill att Sverige går med i euron och att vi går med i bankunionen. Vi tror på ett europeiskt FBI och en europeisk koldioxidskatt.

Varför är regeringen så tveksam?

Anf. 11 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Tack, Maria Weimer, för frågan! När det gäller hur regeringen hanterar EU-frågorna är vi oerhört aktiva och dessutom, tvärtemot hur det låter i frågan, väldigt mycket mer aktiva och efterfrågade än vad vår storlek egentligen säger. Vi kommer på sjätte eller sjunde plats när andra länder anger vilka de vill samarbeta med.

Vår uppfattning är att vi inte ska gå med i euron förrän svenska folket i så fall beslutar det på nytt. Vi anser att vi har fullt inflytande och kan vara väldigt aktiva och driva frågor utan att man för EU i en mer federalistisk inriktning.

Där skiljer vi oss alltså åt politiskt när det gäller vad vi vill med den europeiska unionen.

Anf. 12 MARIA WEIMER (L):

Herr talman! Vi tror att Sverige betalar ett högt pris för att stå utanför EU:s kärna, och vi förlorar på att Sverige inte har infört euron eller är med i bankunionen.

Just nu, i denna stund, pågår Nordeas bolagsstämma, där man ska rösta om flytten till Finland – för att Finland är med i bankunionen.

Regeringens tveksamhet kostar, och Sverige behöver ha högre ambitioner i EU. Vi måste lämna avbytarbanken och tillhöra EU:s kärna. Det är tråkigt att regeringen fortsätter att vara tveksam på de punkterna.

Anf. 13 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Jag tror inte att en stor del av svenska folket delar den uppfattning som Maria Weimer och Liberalerna har att Sverige ska gå med i eurosamarbetet och i ett mer federalt samarbete. Jag känner tvärtom att det finns ett mycket starkt stöd för den linje som regeringen företräder.

Bankunionen utreds just nu.

Skogsägares förfoganderätt och rätt till ersättning

Anf. 14 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag har två frågor till miljöminister Karolina Skog.

Den första frågan lyder: Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att skogsägare i Sverige ska få en skäligen ersättning för förluster som uppkommer med anledning av myndighetsbeslut som innebär att avverkning av skog inte får ske?

Den andra frågan lyder: Vilka åtgärder anser landets miljöminister vara nödvändiga att vidta för att stärka svenska skogsägares förfoganderätt, det vill säga rätten att bruka sin skog – sin egendom? Frågan ställs med anledning av att det finns en äganderätt.

Jag säger detta med anledning av att vi har en grundlagsskyddad äganderätt. Enligt mitt förmenande följer med detta en brukarrätt, det vill säga en rätt att förfoga över sin egendom.

Anf. 15 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Jag vill tacka för frågan.

Just nu pågår ett flertal överprövningsfall som rör det som Eskil Erlandsson frågar om. Vi behöver avvakta utfallet av de processerna innan vi kan dra politiska slutsatser och därmed ta avstamp i vad som behöver göras framåt.

Jag kan konstatera att ett mål är färdigutrett. Det ledde till en starkt rätt att få ersättning till följd av myndigheters beslut kopplat till en starkt definition av det som kallas pågående markanvändning. Hittills under mandatperioden har denna rätt stärkts. Om det blir fallet vet vi när de pågående målen också är klara.

Anf. 16 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag tvingas att konstatera att en stor mängd enskilda fastighetsägare just nu drabbas oerhört hårt av regeringens senfärdighet när det gäller att komma fram med direktiv till de för ägarna så viktiga sakerna. Människor och verksamheter drabbas oerhört hårt.

Jag fick lära mig i småbarnsåldern att man ska göra rätt för sig om man tvingas att avstå något till det allmänna. Samma regel borde gälla för det allmänna, nämligen staten.

Prot. 2017/18:85
15 mars

Frågestund

Anf. 17 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! De principer för skogspolitiken och den definition som nu finns om vad som gäller i Sverige kopplat till äganderätten och skogspolitiken är en följd av ett beslut i riksdagen. Det är baserat på en proposition från den tidigare borgerliga regeringen. Det är den rätt som gäller just nu.

Det har sedan lett till ett antal överprövningar. Varken jag eller någon annan kan dra några slutsatser förrän de processerna är klara.

Vårdköerna

Anf. 18 EMMA HENRIKSSON (KD):

Herr talman! Min fråga går till vice statsminister Isabella Lövin.

Hur hållbart är det att regeringen bedriver en politik som under Miljöpartiets tid i regeringen har fördubblat vårdköerna?

Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Emma Henriksson, för frågan!

Det är givetvis bekymmersamt att det råder personalbrist och resursbrist i vården, som också har lett till att köerna har blivit längre. Vi har problem med personalförsörjning, inte minst till följd av bristen på satsningar på vårdpersonal och utbildning av sjuksköterskor under de tidigare åtta åren när Alliansen styrde.

Ni har haft ett koncept att städa undan vårdköerna med hjälp av den så kallade kömiljarden. Den ger lite extra pengar till de vårdgivare som kortar sina köer. Men utvärderingar har visat att det har haft allvarliga undanträngningseffekter.

Nu jobbar vi med grunderna. Vi utbildar personal, och vi arbetar med att få människor att vilja arbeta inom vården och därmed också beta av köerna.

Anf. 20 EMMA HENRIKSSON (KD):

Herr talman! Under vår tid i regeringen såg vi till att det blev fler medarbetare i vården. Vi såg också framför allt till att patienterna i högre grad fick vård i tid.

I de fem landsting som ligger i bottenligan, där inte ens var tredje patient får vård i tid, är Miljöpartiet med och styr i nästan alla. Däremot är Miljöpartiet inte med och styr i något av de tre landstingen i topp, där vi kristdemokrater är med och styr, och där bara en av tio patienter inte får vård i tid.

Är det Miljöpartiets ansvar?

Anf. 21 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag kan konstatera att styrena ser olika ut i de olika regionerna och landstingen. Miljöpartiet är med i många, och Kristdemokraterna är också med i många – men det går inte att dra sådana slutsatser.

Det handlar mycket om hur vi kan arbeta förebyggande och vilka resurser som landstingen får – inte minst möjligheten att anställa personal inom vården.

Regeringen satsar nu 13 miljarder på vården. En kömiljard är inte lösningen på vårddköerna – utan det är resurser.

Effekterna av stål- och aluminiumtullar

Anf. 22 AMNE ALI (S):

Herr talman! Min fråga riktar sig till EU- och handelsminister Ann Linde.

Det råder inget tvivel om att vi lever och verkar i en turbulent tid. Det var länge sedan vi såg så många konflikter eskalera så snabbt som de gör i dag. Samtidigt som vi fortfarande inväntar konsekvenserna av brexit ser vi att protektionismen växer i en av världens mäktigaste nationer, USA. Förra veckan uttalade sig Donald Trump om att införa tullar på stål och aluminium från EU. Det är något som inte bara skadar Sveriges export utan även riskerar att utlösa ett handelskrig.

Hur kommer ett införande av tullar att påverka Sverige?

Anf. 23 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Tack, Amne Ali, för frågan!

Det råder en allvarlig situation. Det som Donald Trump gör genom att fatta beslut om att införa ståltullar är att gå ifrån det handelsverk som finns genom Världshandelsorganisationen. Det skulle skada svenska stålproducenter och framför allt hela systemet. Det är allra mest oroande.

Sverige exporterar stål för 4 miljarder per år. Så höga tullar som 25 procent kommer självklart att skada svenska stålproducenter. Därför måste vi nu reagera mot det som händer.

Anf. 24 AMNE ALI (S):

Herr talman! Jag vill tacka statsrådet för svaret. Jag instämmer i analysen att vi står inför ett historiskt vägskäl just nu.

Därför undrar jag om regeringen har en konkret åtgärdsplan för hanteringen av situationen eller en deeskalering av situationen.

Anf. 25 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Sverige får inte föra en egen handelspolitik, utan vi har överlämnat den kompetensen till EU. I EU tittar vi nu på framför allt tre åtgärder, dels dra USA inför en tvist i frågan, dels förbereda motåtgärder som man får lov att göra enligt WTO, dels titta på skyddstullar när nu den europeiska marknaden riskerar att dumpas av stål som skulle ha gått till USA.

Sexualbrott begångna av biståndsarbetare

Anf. 26 EMMA NOHRÉN (MP):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till statsrådet Isabella Lövin, minister för klimat och internationellt utvecklingssamarbete.

Jag skulle vilja ställa en fråga om bistånd. Sverige är ett stolt biståndsland. Vi ett av de få länderna i världen som ger 1 procent av bni. Sverige är en av de största givarna när det kommer till kärnstöd till FN, och vi är största givare till Gröna fonden. Vi har ett gott rykte. Vi har också en tradition som privatpersoner att ge mycket pengar till olika organisationer.

Men den senaste månaden har vi sett ett flertal rapporter om att biståndsarbetare har sexuellt utnyttjat och sexuellt trakasserat dem som de egentligen är där för att hjälpa.

Det här är ju oacceptabelt. Med tanke på Sveriges goda rykte, hur har ministern agerat för att säkerställa att våra pengar inte går till detta?

Anf. 27 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Emma Nohrén, för frågan!

Det är naturligtvis avskyvärt, det vi har hört rapporteras om biståndsarbetare och även höga chefer inom biståndsvärlden som har utnyttjat sin ställning för att sexuellt utnyttja hjälpbehövande.

Vi har varit oerhört tydliga, både mot civilsamhällesorganisationer som Sverige arbetar med och mot FN och EU. Jag har haft personliga samtal med FN:s vice generalsekreterare, som var här, och andra höga chefer och med EU-kommissionens ansvariga för biståndsfrågor Mimica. Vi har skrivit brev.

Det här är naturligtvis helt oacceptabelt, för om människor som ger pengar och som betalar via skattsedeln förlorar förtroendet för att de som arbetar med de här frågorna uppträder moraliskt sjyst har vi förlorat dubbelt.

Anf. 28 EMMA NOHRÉN (MP):

Herr talman! Tack för svaret, ministern! Det låter lovvärt att vi har agerat kraftfullt i denna fråga i olika organ.

Men jag undrar också hur vi gjort med Sida, som förmedlar det mesta av pengarna i Sverige. Har vi talat om detta där, och finns det några uppföljningsmekanismer som kan slå till?

Anf. 29 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Ja, jag har talat med Sida, och Sida som myndighet har väldigt strikta rutiner på plats för hur de egna medarbetarna agerar och för uppföljande samtal.

Sida har stoppat utbetalningar till exempelvis Oxfam under tiden man väntar på utredningen och för att få svar att man inte upprepar det som har hänt inom Oxfam.

Det här är någonting som vi måste fortsätta jobba med kontinuerligt.

Klimatskadliga subventioner

Anf. 30 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag har en fråga till klimatminister Isabella Lövin.

Klimatfrågan är ju vår tids överlevnadsfråga. Tidigare i dag lyssnade jag på forskaren Johan Rockström och andra forskare, som talade om att vi i världen behöver minska våra utsläpp med 6–7 procent årligen. Det vet både du och jag, Isabella: Vi ligger inte alls på den kurvan.

Ett enkelt sätt att minska våra utsläpp är att helt enkelt ta bort pengar till det som smutsar ned. I dag presenterade Naturskyddsföreningen rapporten *Avskaffa klimatskadliga subventioner*. Vi i Sverige har klimatskadliga subventioner på ungefär 30 miljarder kronor. Organisationen vill att Sverige ska ha avskaffat dessa subventioner senast 2022.

Regeringen skulle kunna anta en handlingsplan för att fasa ut de klimatskadliga subventionerna. Jag undrar: Är regeringen beredd att införa en sådan handlingsplan för att fasa ut de klimatskadliga subventionerna?

Anf. 31 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Jens Holm, för den viktiga frågan!

Det är viktigt att vi förstår hur vår ekonomi är uppbyggd – att man gynnar fossila bränslen – och även vår inlåsning i ett oljeberoende samhälle.

Vi har redan bett Naturvårdsverket att titta på vilka miljöskadliga subventioner som finns i Sverige, och rapporten som Naturskyddsföreningen har gjort lyfter fram många viktiga delar.

En hel del av de dolda subventionerna är helt enkelt befrielse från energi- och miljöskatter på bränsle, exempelvis inom den internationella sjöfarten, inom jordbruket och inom flyget. Det här är de stora posterna i det.

Tyvärr finns det internationella konventioner som undantar just dessa transportslag och EU-regler som gör att det här är trögt att jobba med.

Anf. 32 JENS HOLM (V):

Herr talman! Ja, men med en avvecklingsplan för de klimatskadliga subventionerna skulle vi kunna ta ett helhetsgrepp om det här. Och nog tror jag, Isabella Lövin, att vi väljer själva huruvida vi vill subventionera fordonsdiesel eller inte och subventionera gruvindustrin eller inte.

Jag har tagit upp den här frågan många gånger med regeringen, men jag får alltid till svar att ”frågan bereds; vi utreder vidare”. Nu har du chansen, Isabella Lövin! Klimatet kan inte vänta. Kommer regeringen att införa en avvecklingsplan för de klimatskadliga subventionerna?

Anf. 33 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Vi är i full färd med att införa en flygskatt. Vi ser över reseavdragen, som också är en dold subvention av fossila bränslen.

Jag har också tagit initiativ i fråga om att vi måste se över hela EU:s regelverk, statsstödsregler och annat för att vara i linje med Parisavtalet. Här behöver vi göra mycket, och det är på gång. En handlingsplan i den meningen att vi måste jobba med att bli fossilfria är alltså igång.

Risken för handelskrig mellan EU och USA

Anf. 34 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Ann Linde.

I ljuset av president Trumps och därmed också USA:s beslut om att införa nya tullar på stål och aluminium har vi hamnat ett steg närmare ett eventuellt handelskrig. Det här är naturligtvis mycket allvarligt, som sagts tidigare under dagens frågestund, och riskerar att få stora konsekvenser

inte bara för världshandeln som sådan utan för hela systemet. Det kan också få säkerhetspolitiska konsekvenser.

Därför vill jag i dag fråga statsrådet hur regeringen avser att agera nu så att den här konflikten inte eskalerar bortom all kontroll. Jag har hört ganska stridbara uttalanden från statsrådet. Samtidigt gäller det verkligen att balansera så att inte EU i sin tur gör det här till en ännu svårare fråga än det redan är. Hur ser regeringens inriktning ut?

Anf. 35 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Tack, Karin Enström, för den viktiga frågan!

Vi har inget handelskrig ännu, och vi kommer att göra allt för att vi inte ska få ett handelskrig eftersom det skulle skada Sverige som exportberoende land väldigt hårt.

Däremot är det så att EU, som jag stöder fullt ut, inte bara kan stå och se på om den amerikanska administrationen inför tullar som skadar både vår och hela EU:s industri utan att göra någonting.

Jag tror att man ska titta på tre saker. Den första är att dra USA inför WTO så att man kan pröva om det här är i enlighet med WTO-regelverket. Den andra är att förbereda motåtgärder – som vi kanske inte behöver. Den tredje är att se om vi behöver skyddsåtgärder för vår egen EU-marknad när den översvämmas av stål som skulle ha gått till USA.

Anf. 36 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Tack för svaret! Det är som sagt en svår balansgång att markera och få till stånd att WTO-regler och en så fri handel som möjligt kvarstår och samtidigt inte mana till en eskalering av detta. Det tror vi inte kommer att leda till ett bra resultat.

Handel är en EU-kompetens. Samtidigt måste medlemsstaterna höras. Hur avser regeringen att förankra stegen framåt här i riksdagen?

Anf. 37 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Tack, Karin Enström, för följdfrågan!

Så fort det kommer upp konkreta förslag som det måste fattas beslut om i rådet kommer vi på sedvanligt sätt att ta det i EU-nämnden.

En del av förslagen kommer dock inte direkt till rådet, utan dem har kommissionen själv kompetens att fatta beslut om. Då kan vi göra informationer till riksdagen, men det är kommissionen som så att säga har rättigheten att fatta de besluten.

Skattemedel till unga som fått avslag på asylansökan

Anf. 38 PAULA BIELER (SD):

Herr talman! Min fråga är av övergripande karaktär och riktar sig alltså till statsrådet Isabella Lövin.

Förra veckan fick vi se ett pressmeddelande, och sedan en ny version av det, om att regeringen vill rikta 120 miljoner årligen till unga hemlösa. Man talar ganska explicit om att det i första hand rör sig om unga som kommit hit som ensamkommande barn och sedan fått avvisningsbeslut och inte har rätt att vistas i landet. De har därmed förlorat rätten till bostad, bostadsbidrag och den sortens ersättningar.

Det är alltså till dessa man ska rikta detta särskilda bidrag, fast via frivilligorganisationer som erbjuder bostad. Jag undrar hur detta går ihop med regeringens tidigare aviserade linje om att man tar ansvar. Skattemedel ska inte gå till att bekosta boende och bidrag till dem som inte har rätt att vara i landet.

Anf. 39 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Paula Bieler, för frågan!

Jag tror att alla är bekanta med situationen i Sverige och världen i dag. Vi har ett krig i Syrien som är inne på åttonde året. Vi har över 65 miljoner människor på flykt, och 2015 var det många av dem som valde att komma till Sverige. Sverige har en humanitär inställning till att hjälpa människor som flyr från krig och konflikter.

Många av dem som kom var då under 18 år och klassades därmed som ensamkommande flyktingbarn. Som Paula Bieler känner till blev handläggningstiderna väldigt långa på grund av att det kom så många under kort tid. Nu har vi en situation där deras ärenden måste behandlas. Under tiden behöver de få den trygghet de kan få, med det sammanhang som de nu har upprättat i Sverige.

Anf. 40 PAULA BIELER (SD):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret! Det var ganska intressant och inte riktigt vad jag hade förväntat mig. Detta handlar alltså om dem som inte har rätt att vistas i landet. Det är ju då man förlorar rätten till boende, som staten annars ska stå för. Detta är ett riktat bidrag till dem som faller under hemlöshet och inte har rätt till boende för att de har fått ett avslagsbeslut.

Är detta i själva verket ett sätt att gå vidare med den amnesti som man försöker gömma undan med gymnasielagen, så att man ger dem som inte har rätt till det möjlighet att stanna i landet och faktiskt till och med bekostar boendet under den tiden?

Anf. 41 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Vi anser inte att det är ett bra samhälle om människor är hänvisade till att ligga på parkbänkar eller inte har tak över huvudet när de befinner sig i en utsatt situation. Vi måste ha ordnade förhållanden så att de som har fått ett avslag kan avvisas på ett ordnat sätt. Man ska också få sin sak prövad på ett ordnat sätt. Detta arbetar regeringen med.

Åtgärder för att öka polisyrkets attraktionskraft

Anf. 42 SANNE LENNSTRÖM (S):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Morgan Johansson.

Regeringen har satt upp målet om 10 000 fler poliser till 2024. Inför förra årets kursstart sökte 9 353 personer till polisutbildningen. Det är en fördubbling jämfört med den förra omgången. Dessutom fullföljer allt fler i dag sin polisutbildning.

Detta är såklart positivt, men vi har sett problem med att det fortfarande finns tomma platser på polisutbildningen. Det kan bero på att vissa sökande väljer andra utbildningar eller på att man sällas bort av olika orsaker.

Detta är en oroande utveckling som kan göra det svårt för polisen att klara sitt uppdrag, och det försvårar också för regeringen att nå målet med fler poliser i samhället.

Min fråga till statsrådet är: Hur ska vi få fler att vilja bli poliser?

Prot. 2017/18:85

15 mars

Frågestund

Anf. 43 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Det är en bra frågeställning. Vi kommer från en situation där de borgerliga under sin mandatperiod drog ned kraftigt på polisutbildningen. Man utbildade bara hälften så många poliser som skulle ha behövts. Det vi har gjort nu är att öka polisutbildningstakten; vi har fördubblat den, precis som frågeställaren beskriver. Om en månad, i mitten av april, går 478 nya polisaspiranter ut. Nästa år kommer 1 300 nya poliser att gå ut. Det är den största kull som går ut sedan 2010.

Vi har alltså fördubblat takten, men vi behöver naturligtvis göra ännu mer för att kunna nå vårt mål om 10 000 fler polisanställda 2024. Det handlar om att fortsätta att förbättra arbetsvillkoren för poliserna och se till att det blir bättre karriärvägar, och det handlar naturligtvis också om lönefrågan. Det handlar helt enkelt om att göra polisyrket attraktivt så att allt fler ungdomar söker sig till polisen. Det är precis detta vi jobbar med.

Anf. 44 SANNE LENNSTRÖM (S):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret!

Forskning visar att grupper som är blandade oftast ger bättre resultat. Detta gäller antagligen allt från jaktlag till politiker. Därför är det oroande att man i statistiken över sökande ser att många kvinnor och personer med invandrarbakgrund men sedan sällas bort någonstans i ansökningsprocessen. Finns det någon åtgärd man skulle kunna vidta för att öka mångfalden inom polisen, och hur ska det göras utan att man tummar på kvaliteten?

Anf. 45 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Vi ska inte tumma på kvaliteten. Vi måste ha bra, välutbildade och kvalificerade poliser som går ut, som kan sköta sitt viktiga arbete. Men jag tror att man måste bredda rekryteringen ytterligare. Ett förslag är att starta två nya polisutbildningar, en i Malmö och en i Väst-sverige. Då tror jag att vi kommer att få ännu fler sökande till polisutbildningen. Precis som frågeställaren säger har vi haft nästan 10 000 sökande. Jag tror att vi kommer att få ännu fler, och då får vi också ett mycket större urval av nya ungdomar.

Brottsutredning av återvändande islamistiska extremister

Anf. 46 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! När Säkerhetspolisen presenterade sin årsrapport för föregående år uppmärksammades särskilt att problemen med säkerheten har ökat och att hoten mot svensk demokrati, inte minst från våldsbejakande islamistisk extremism, är ett stort bekymmer.

Utöver att vi har problem med inhemsk extremism – ungefär 2 000 personer beräknas stödja den typen av rörelser – har vi också problem med återvändare. Liberalerna noterade i går att Göteborg nu ska börja utreda

alla återvändare som har kommit tillbaka från den så kallade Islamiska staten.

Vi har tidigare försökt bringa klarhet i om detta fungerar över hela landet. Regeringen har sagt att det i princip fungerar. Men jag vill ändå få ett tydligt besked från statsrådet Morgan Johansson. Anser du att alla som återvänder ska utredas för brott?

Anf. 47 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Den växande extremismen på en del håll är ett stort bekymmer som vi måste ta på allra största allvar. Vi förstärker Säkerhetspolisens resurser med närmare 200 miljoner kronor de närmaste åren. Vi har redan gjort en ekonomisk förstärkning. De anställer fler och kommer därmed också att kunna genomföra fler utredningar.

Min uppfattning är att det är polisen som utreder brott, inte regeringen. När jag talar med Säkerhetspolisen om detta är signalen från dem och från den öppna polisen ständigt denna: Om vi misstänker att brott har begåtts inleder vi naturligtvis en förundersökning, som brukar föregås av förhör. Bedömningarna av hur man gör i de enskilda fallen måste alltid polisen göra. Det är inte politiker som ska genomföra brottsutredningar.

Anf. 48 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Regeringen besvarar inte min fråga. Detta handlar inte om förundersökning eller om personer som har begått brott eller är misstänkta för brott. Liberalerna kräver att alla extremister och terrorister som återvänder från Islamiska staten, oberoende av misstanke om brott, obligatoriskt ska utredas för brott. Jag vill veta om Socialdemokraterna och justitieministern anser att de ska utredas. Jag fick inget svar på min fråga.

Anf. 49 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Roger Haddad verkar inte riktigt förstå hur polisarbete fungerar, och han verkar heller inte riktigt förstå gränsdragningen mellan politiken och myndighetens polisarbete.

Jag har fullt förtroende för Säkerhetspolisen och för polisens sätt att sköta sina arbetsuppgifter. Jag kommer aldrig att skriva polisen på näsan vad de ska göra och vad de inte ska göra. Jag utgår från – och jag vet att det är så – att de, om de misstänker att brott har begåtts, tar in folk på förhör. Behöver de sedan gå vidare inleder de också en förundersökning. Den tågordningen måste man ha.

(Applåder)

Vattenbrukets förutsättningar

Anf. 50 JOHAN HULTBERG (M):

Herr talman! Jag har vid flera tillfällen i den här kammaren tagit upp behovet av att skapa bättre förutsättningar för vattenbruket i Sverige. Det är en fråga som gör mig rätt frustrerad, faktiskt. Förutsättningarna för vattenbruket skulle med ganska enkla regelförändringar och förändringar i myndighetsstyrningen kunna förbättras radikalt och därmed också få positiva effekter för vår miljö och för den ekonomiska tillväxten, särskilt på landsbygden.

Miljöministern har tidigare svarat mig att man ser över regelverket. Visst, en del förändringar behöver utredas, men rätt mycket skulle enkelt kunna ändras.

Herr talman! Det är inte bara jag som är otålig utan faktiskt en majoritet här i riksdagen, som i förra veckan gjorde ett tillkännagivande. Nu undrar jag vad miljöministern och regeringen konkret kommer att göra för att undanröja hindren för en växande grön näring på en blå åker.

Anf. 51 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack, Johan Hultberg, för att du tar upp en viktig fråga! Jag och regeringen delar helt bilden av att ett hållbart vattenbruk kan vara en viktig del av en framtida livsmedelsförsörjning. Det är också därför som frågan nämns i livsmedelsstrategin med riktade uppdrag till ansvarig myndighet, som bland annat ska se över om man kan göra regelförenklingar av den typ som efterfrågas.

Anf. 52 JOHAN HULTBERG (M):

Herr talman! Det råder alltså inte brist på strategier, utan det är brist på konkreta åtgärder från den här regeringen. Vi har en livsmedelsstrategi, och det finns en särskild strategi för vattenbruket, men det är konkreta åtgärder som jag efterlyser och som branschen så desperat behöver för att den enorma potential som finns ska kunna frigöras.

Jag kan ge ministern lite hjälp på traven: Ändra miljöbalkens regler, så att tillstånd baseras på väntade utsläpp i stället för på foderåtgång, och samordna myndigheternas tillsyn! Detta är konkreta åtgärder som jag hoppas att regeringen vill ta initiativ till. Kommer någonting att hända innan mandatperioden är slut?

Anf. 53 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Vi har antagit en omfattande livsmedelsstrategi med en lång rad åtgärder och konkreta uppdrag till våra myndigheter. Ett av dem rör vattenbruket, med möjlighet att se över den typ av regler som tas upp här.

Psykisk ohälsa hos barn och unga

Anf. 54 FREDRIK CHRISTENSSON (C):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Isabella Lövin angående det växande problemet med psykisk ohälsa bland barn och unga i Sverige. Det är framför allt ett växande problem bland de unga mänskorna som mår dåligt, men det är också ett problem för samhällets utveckling.

I tisdags meddelade Miljöpartiet att man ska gå till val på att avskaffa köerna i barn- och ungdomspsykiatri. Det kan verkligen behövas med tanke på att köerna har tredubblats under Miljöpartiets tid i regeringen. Min fråga till statsrådet Isabella Lövin är: Varför har regeringen inte gjort mer när det gäller barns och ungas psykiska hälsa?

Anf. 55 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Det är en oerhört viktig fråga som Fredrik Christensson tar upp här. Barns och ungas psykiska ohälsa är verkligen en temperaturtagare när det gäller hur samhället fungerar. Därför är det väldigt oroande att den ökar i så hög takt.

Regeringen har satsat 600 miljoner kronor om året extra på psykisk ohälsa och 400 miljoner kronor om året särskilt på barn och ungdomar. Det är en del i att vi uppmärksammar det här problemet.

Sedan är det viktigaste naturligtvis att arbeta förebyggande. När man väl får hjälp med att komma till psykolog eller kurator har man ju redan problem. Vi satsar på skolan, på välfärden och på levande och mänskligare städer liksom på sysselsättning för ungdomar och på deras fritid. Det är en del i vår syn på detta.

Anf. 56 FREDRIK CHRISTENSSON (C):

Herr talman! Tyvärr kan man i statistiken när det gäller barns och ungas hälsa se en oroväckande utveckling under Miljöpartiets tid i regeringen, där köerna har tredubblats. Det är ett växande problem, och det sker samtidigt som man tog bort en prestationsbaserad ersättning för de landsting som lyckades med att se till att barn och ungdomar fick hjälp inom rimlig tid. Vad planerar man för åtgärder, och är man nöjd med det som man har lyckats med?

Anf. 57 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag förmodar att Fredrik Christensson syftar på kömiljarden. Återigen: Vi satsar 13 miljarder där ni satsar 1 miljard. De 13 miljarderna handlar om att stärka hela vården.

Jag inser verkligen vikten av att satsa på utanförskapsskolorna, elevhälsan och hela civilsamhället för att komma åt den stress och otrygghet som så många ungdomar känner. Detta är en uppgift för hela samhället.

Insatser för att förenkla återvinning

Anf. 58 JOHAN BÜSER (S):

Herr talman! En av de många viktiga saker som regeringen har genomfört i sin ambitiösa miljöpolitik är att göra avfallshierarkin till lag. Nästa steg blir att arbeta för att realisera den. Då kommer vi till min fråga, som går till miljöminister Karolina Skog.

I dag ser vi ofta att vi får bära med oss våra förpackningar till redan överfulla insamlingsstationer. Skulle vi inte kunna hitta ett sätt att göra det enklare att göra rätt, så att insamling kan ske med samma service som för övriga sopor, det vill säga direkt vid fastigheten?

Anf. 59 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack, Johan Büser, för frågan! Vi har under ganska många år haft ett producentansvar i Sverige. Det har varit framgångsrikt så till vida att vi har fått hyfsade nivåer på återvinningen, men det har inte varit tillräckligt vad gäller den service som medborgarna får. Alltför många medborgare behöver gå till återvinningsstationer som ligger avskedas eller är skräpiga, som nämndes. Inte minst för våra äldre är detta en

uppgift som faktiskt är att kräva för mycket. Jag ser goda förutsättningar för att vi genom politiska beslut och tydlighet ska kunna förtydliga vilka servicenivåer som medborgarna kan förvänta sig.

Prot. 2017/18:85
15 mars

Frågestund

Anf. 60 JOHAN BÜSER (S):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret! Jag vill också passa på att fråga ministern hur hon ser på det faktum att det finns kommuner som redan genomför insamling direkt vid fastigheten, men där har kommuninvånarna fått stå för kostnaderna själva, trots att det egentligen är producenterna som skulle betala. Hur ser ministern på detta?

Anf. 61 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Precis. Som en reaktion på den bristande servicenivån i det system som producenterna tillhandahåller i dag har många kommuninvånare krävt av sina politiker att de ska ordna bättre system, så att man kan sortera hemma. Då har detta lett till att medborgarna har fått betala för detta själva via avfallstaxan, trots att den princip som riksdagen har slagit fast är att finansieringen ska ligga hos producenten. Det kan vi inte nöja oss med. Det behöver rättas till.

Förslaget om ändrade mediegrundlagar

Anf. 62 JONAS MILLARD (SD):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Morgan Johansson.

Riksdagen bereder just nu regeringens förslag om ändrade mediegrundlagar. Det är sällan som ett lagförslag har mötts av så omfattande kritik. I flera lägen har det till och med talats om censur.

Kortfattat kan man säga att regeringen vill förbjuda verksamheter som Lexbase och liknande, som främst vänder sig till allmänheten, samtidigt som man inte vill inskränka det man i propositionen kallar för seriös granskande journalistik. Således kopplar man alltså delvis rätten att samla in uppgifter till frågan vem eller vilken verksamhet det är som håller i uppgiftsinsamlandet.

Sverigedemokraterna är såklart kritiska till verksamheter som Lexbase. Samtidigt är vi dock kritiska till att skriva om grundlagen enbart i syfte att stoppa enskilda företag. Frågan till ministern är således: När remissinstanserna nu har omfattande kritik och vissa öppet talar om censur, är det inte bättre att ta tillbaka lagförslaget till ritbordet och göra om det och göra rätt?

Anf. 63 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Nej. Först ska man säga att förslaget har utarbetats av en parlamentarisk kommitté och har mycket starkt stöd av de politiska partierna. Det problem man ville komma åt när det gäller Lexbase var att det var en funktion som lätt kunde utvecklas och faktiskt redan hade utvecklats till en plattform för häxjakt. Då handlar det inte bara om att man kan kartlägga dem som har dömts för olika brott utan också brottsoffer och kanske vittnen och andra målsägande.

Vi gör inte avkall på offentlighetsprincipen eller öppenheten i den delen, men vi öppnar för möjligheten att säga stopp för den typen av verksamhet. Jag tror nämligen att om detta inte stoppas kommer det att skada enskilda människor på ett väldigt allvarligt sätt. Detta måste vi våga ta i, för det handlar om en effekt av den nya tekniken. Då måste vi modernisera lagstiftningen på rätt sätt.

Anf. 64 JONAS MILLARD (SD):

Herr talman! Denna lag införs som en så kallad delegationsbestämelse. Det innebär att ytterligare inskränkningar kan komma att genomföras senare. Här talar vissa experter om att regeringen nu öppnar ett gigantiskt svart hål i själva grundlagsskyddet. Det är något som oroar mig extremt mycket. Min fråga till statsrådet är såklart: Är detta verkligen inget som oroar – när experter pratar om gigantiska svarta hål i grundlagsskyddet?

Anf. 65 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag vet att det snurrar runt en hel del missförstånd, inte minst på nätet, kring detta. Man försöker ofta blåsa upp detta till något mycket större än vad det är. Men jag kan säga: Vår avsikt är inte att göra avkall på yttrandefriheten eller tryckfriheten.

Det förslag som har utarbetats har inte bara ett brett stöd här i kammaren utan faktiskt också hos de flesta av de medieaktörer som vi talar om. Vi tänker inte gå för långt i den delen.

Åtgärder för att skydda barn från pornografi

Anf. 66 ROLAND UTBULT (KD):

Herr talman! Vart femte barn – 20 procent av alla barn – kommer att bli utsatt för sexuella övergrepp före 18-årsdagen. Och barns porrutövande är ett växande samhällsproblem.

I hälften av landets kommuner saknas fortfarande porrfilter på nätet i skolor och förskolor. Många agerar nu. Bland annat har ett föräldraprop samlat 25 000 namnunderskrifter – med hashtaggen #porrfribarndom – för en ny lag som begränsar närvaron av porr i förskola och skola.

Men regeringen gör ingenting. Nu frågar jag dig, justitieminister Morgan Johansson: Är du beredd att tillsätta en snabbutredning, så att vi kan få ett lagförslag att besluta om i Sveriges riksdag?

Anf. 67 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Vad man ska göra på enskilda skolor och förskolor är egentligen inte min sak. Det hör till utbildningspolitikens område. Då måste de besluten fattas på skolor och förskolor. Därför kan jag inte lova någon utredning i den delen. Men allmänt kan jag naturligtvis säga att jag gärna skulle vilja se att det finns sådana begränsningar och filter, inte minst när det gäller skolor och förskolor.

Jag hoppas att denna fråga tas upp i hela Sverige och i alla skolor, så att man ser till att få detta genomfört. För detta behövs ingen lagändring, utan det räcker att man agerar lokalt.

Anf. 68 ROLAND UTBULT (KD):

Herr talman! Tack för svaret, justitieministern! Nu blir jag riktigt besviken – som ledamot av Sveriges riksdag, som lärare, som pappa och som farfar – tillsammans med 1,2 miljoner familjer i Sverige med barn under 16 år. Även barn ger uttryck för att de vill slippa att bli påtvingade porr. Men ministern viker undan och ger inget svar. Justitieministern bör väl kunna få fram ett lagförslag på detta område?

Anf. 69 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Vissa frågor är statliga. Andra frågor är kommunala. Jag sa precis till Roland Utbult att jag gärna skulle vilja se att man i alla skolor ser till att väcka denna diskussion, så att vi kan få stopp på detta.

Nu är inte jag utbildningsminister eller skolminister och ansvarig för de delarna, men jag skulle gärna vilja se detta. För jag ser naturligtvis också behovet av att vi begränsar tillgången på detta sätt. Men det är i första hand lokala frågor. Jag tror inte att vi har någon meningsskiljaktighet i sak.

Nationell plan för dammar och vandringshinder

Anf. 70 LARS TYSKLIND (L):

Herr talman! Jag har en fråga till miljöminister Karolina Skog. Den handlar om vattenkraft och prövningen kring detta.

Det är väl känt att Liberalerna inte är med i energiuppgörelsen, men vi har ingen annan åsikt än att vi tycker att vattenkraften ska ha moderna miljötillstånd och relevanta miljökrav. Men tillståndsprocessen måste bli rimlig – administrativt och ekonomiskt – så att det inte blir alltför betungande och så att det är genomförbart. Att vi tycker så är inte konstigt. Vi ligger ju bakom det riksdagsbeslut som är fattat, där man i stort sett citerar vår motion. Vi har också sagt att vi tycker att det ska vara mycket fokus på miljönytta.

Men min fråga till miljöministern handlar om en annan del av detta. Den lyder så här: Finns det någon strategi för hur man ska behandla de andra, tusentals, dammar och vandringshinder som finns? Finns det något åtgärdsprogram kring detta? Där kan man ju verkligen uppnå miljönytta.

Anf. 71 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Stort tack, Lars Tysklind, för den tydlighet som uttrycks! Vi har värderat detta och arbetat för att få en riktigt bred förankring i fråga om de beslut som har tagits om vattenkraften. Att det sträcker sig även utöver fempartigruppen är väldigt roligt att höra.

Den proposition som vi lägger fram reglerar både vattenkvalitetsarbete och specifik hantering av vattenkraftverk som levererar el. Vi kommer också att dra igång ett arbete som vi kallar för en nationell plan. I den kommer man att arbeta med vattendrag för vattendrag. Alla hinder i ett vattendrag kommer alltså att hanteras i ett gemensamt arbete som kommer att ledas av Havs- och vattenmyndigheten. Det är inklusive dammar som inte har varit kopplade till elproduktion.

Anf. 72 LARS TYSKLIND (L):

Herr talman! Tack för svaret! Även när det gäller dessa dammar handlar det om en balansgång mellan många intressen. Kulturminnesvården och naturvården står kanske lite mot varandra. Man får ändå ta med alla de faktorerna där.

Men en följdfråga kan vara: Vad är det för tidsramar vi pratar om när det gäller att ta fram detta?

Anf. 73 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tanken med den nationella planen är att man på ett systematiskt och väl avvägt sätt ska väga olika intressen – energiproduktion, vattenkvalitet, miljö och kulturmiljö – i ett samlat grepp. Och man ska göra det vattendrag för vattendrag för att hitta de mest effektiva åtgärderna. Det kommer att ta mycket lång tid att bara pröva dem som har varit kopplade till elproduktion. Det kommer att ta 20 år.

Repressiv brottsbekämpning i förorterna

Anf. 74 EMMA WALLRUP (V):

Herr talman! Bilden av våra förorter är ofta snedvriden i medierna. Där finns ofta väldigt mycket gemenskap, och människor trivs där. Men tyvärr ser vi att många ungdomar har dragits in i grövre kriminalitet.

I Uppsala har vi sett att närpolisen dras in samtidigt som detta sker – det har skett under många år. Det förebyggande arbetet har minskat, och man talar överlag lite mer om repression.

Jag undrar hur regeringen ser på att många unga i förorten beskriver att resurser dras undan för dem. Många upplever att de rika har blivit rika på deras bekostnad. Man kan lyssna på hiphoptexter och så vidare. Där uttrycker de väldigt starkt den känslan: De rika har blivit rika på vår bekostnad.

I dessa områden i Uppsala har polisen och kronofogden gjort tillslag tillsammans. Vi ser hur marknadskrafterna går in ganska mycket i människors liv, med kraftiga hyreshöjningar. Kronofogden har lite hårdare metoder och så vidare.

Jag undrar om ministern tror på repression eller stöd.

Anf. 75 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag tror på en kombination av brottsbekämpande åtgärder och förebyggande åtgärder. Man måste alltid göra båda delar. När det gäller tillväxten av till exempel de kriminella gängen tror jag att det ibland handlar om att man måste gå på de mest brottsaktiva individerna, de som kanske leder gängen och är de som i många fall är farligast. Det måste man göra med polisiära medel. Samtidigt måste man minska nyrekryteringen till gängen, och det kan man göra med sociala insatser. Polis och socialtjänst måste vara två starka aktörer.

I dag har regeringen presenterat ett nytt program. Det är ytterligare pengar för att minska segregeringen. Jag tror att det är en plan på över 2 miljarder de närmaste åren som handlar om att öka de förebyggande insatserna ytterligare.

Men, som sagt, glöm inte bort att man alltid behöver båda perspektiven! Om det är några som lider om vi inte lyckas lösa detta är det just de boende i dessa områden.

Prot. 2017/18:85

15 mars

Frågestund

Anf. 76 EMMA WALLRUP (V):

Herr talman! Jag undrar om ministern och övriga ledamöter tänker på att även de tyngst kriminella har fått dessa känslor av en samhällsutveckling. Även en tungt kriminell är ju, så att säga, en vanlig människa som kan vara väldigt harmonisk. Vi människor är kärll som fylls med det som vi upplever. Hur vi blir behandlade av omgivningen kommer vi att ha inom oss, och det kommer att spillas ut. Det gäller särskilt när man är ung och inte har andra redskap att hantera situationen.

Jag oroar mig för den repression som det talas om i dag.

Anf. 77 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Vi måste minska klyftorna och öka möjligheterna att få jobb. Det har varit ett bekymmer tidigare att klyftorna har ökat. Nu går vi in med starka insatser för att minska klyftorna. Men ökade klyftor kan aldrig vara en ursäkt för att börja begå väldigt allvarliga brott. Alla har ett personligt ansvar, något som är väldigt viktigt att fortsätta hävda.

Jag tror, som sagt, på en kombination av brottsbekämpande och förebyggande insatser och rehabilitering när man sedan har lyckats ta dem som begår de grova brotten.

Regeringens åtgärder för att bekämpa terrorism

Anf. 78 LAWEN REDAR (S):

Herr talman! Terrorattacken på Drottninggatan är ju ett av de mest hänsynslösa och skräckinjagande brott som har skett mot vår huvudstad och vårt land Sverige i modern tid.

Den 13 februari inleddes den kanske största rättegången i svensk historia med 155 målsägande som ska höras i rätten och ett imponerande polisiärt förarbete. Rättegången symboliserar precis allt det som en fundamentalist inte tror på: rättssäkerhet, legalitet och likhet inför lagen. Den skyldige ska dömas för sina handlingar efter bevisning och domstolsprövning, och målsäganden har rätt till upprättelse.

Regeringen har genomfört en hel del åtgärder på terrorismbekämpningsområdet, bland annat genom det program som handlar om att förebygga, förhindra och försvåra terrorangrepp i Sverige.

Kan justitieminister Morgan Johansson berätta lite mer om vilka åtgärder man har vidtagit för att bekämpa radikaliserings och terrorangrepp?

Anf. 79 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Bland annat har vi stärkt lagstiftningen. Vi har utvecklat lagstiftningen och kriminaliserat finansiering av terrorism. Vi har kriminaliserat resande i syfte att begå terroristbrott, och vi har kriminaliserat att ta emot utbildning i terrorism. Tidigare var det bara kriminellt att ge utbildning. Det var alltså i praktiken straffritt att åka utomlands för att utbilda sig till terrorist. Den luckan täppte vi till för något år sedan. Vi har

också ökat resurserna både till Säkerhetspolisen och till polisen för att jobba med detta.

Framför oss ligger ytterligare förslag. Det handlar bland annat om att stärka lagstiftningen ytterligare när det gäller det nya brottet deltagande i terroristorganisation. Det ligger också förslag om nya metoder för att upptäcka detta i tid, exempelvis via hemlig dataavläsning.

Det är en lång rad åtgärder som vi har vidtagit och åtgärder som vi kommer att vidta.

Anf. 80 LAWEN REDAR (S):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Antidemokratiska värderingar sprids ju väldigt snabbt bland dem som är mottagliga för det. Det är främst unga män, dessvärre, som redan hamnat i destruktivitet och kriminalitet.

Den här veckan presenterade Socialdemokraterna ett valförslag om ett nationellt avhoppprogram för dem som vill lämna kriminalitet. Kan statsrådet beskriva förslaget närmare?

Anf. 81 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! De här verksamheterna bedrivs på lokal nivå, ofta väldigt bra. De riktar sig inte bara till dem som dragits in i radikalisering och riskerar att hamna i terrorism, utan de riktar sig brett.

Vi vill ha ett nationellt program som omfattar hela Sverige och som innebär att man kan stimulera samarbete mellan kommunerna i hela landet på ett mycket bättre sätt än i dag.

Makulering av utsläppsrätter

Anf. 82 NICLAS MALMBERG (MP):

Herr talman! Jag vill rikta en fråga till klimatminister Isabella Lövin angående systemet med utsläppsrätter.

Alliansregeringen valde att sälja överskottet av utsläppsrätter i Sverige. Resultatet blev att de ansträngningar som den svenska industrin gjorde för att minska utsläppen blev till utsläpp i andra länder. Efter regeringsskiftet har den rödgröna regeringen i stället makulerat överskotten av utsläppsrätter.

Min fråga är: Hur många utsläppsrätter har kunnat makuleras i Sverige under mandatperioden?

Anf. 83 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Niclas Malmberg, för frågan!

Det är väldigt abstrakt för människor vad en utsläppsrätt är. Och det är mycket som regleras inom ett gemensamt EU-handelssystem, där man på lång sikt ska minska utsläppen.

Det är klart att om man makulerar utsläppsrätter kan ingen annan använda dem. Dessutom ökar priset på utsläppsrätter. Därför har det varit väldigt angeläget för Sverige att driva på för en reformering av EU:s utsläppshandelssystem.

Under den tid som vi har suttit i regering har vi kontinuerligt makulerat det som har blivit över av den svenska tilldelningen. Sammanlagt har vi

under de här åren makulerat 106 miljoner ton utsläppsrätter, motsvarande två års svenska utsläpp. Den tidigare regeringen sålde i stället, precis som Niclas Malmberg säger, de överblivna utsläppsrätterna till andra att släppa ut.

Prot. 2017/18:85

15 mars

Frågestund

Anf. 84 NICLAS MALMBERG (MP):

Herr talman! Tack, klimatministern, för svaret! I svaret angav du inte bara det som jag frågade om, hur många utsläppsrätter som har makulerats i Sverige, utan du nämnde också det stora problemet i sammanhanget, nämligen EU:s oansvarigt generösa tilldelning av utsläppsrätter. Här har Sverige agerat för att reformera systemet.

Jag kan då vidga frågan till att lyda: Hur mycket kommer reformeringen av utsläppshandelssystemet i Sverige att minska antalet utsläppsrätter inom EU?

Anf. 85 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Det här är helt centralt för att vi ska hålla Parisavtalet. Efter ett förslag som vi lade på bordet, som i Bryssel faktiskt kallas the Swedish proposal, har vi nu fått en överenskommelse med EU-parlamentet om att från och med 2023 ska minst 2 miljarder utsläppsrätter skrotas. Där-
efter kommer varje år utsläppsrätter som överstiger ett års utsläpp inom EU att skrotas, och då kommer priset att gå upp.

Följderna av brexit för Sverige

Anf. 86 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Herr talman! Min fråga går till EU-minister Ann Linde.

Jag vill lyfta frågan om Sverige och brexit. Som ministern är väl medveten om finns det en rad dimensioner i detta utifrån svensk synvinkel. Visserligen har EU-kommissionen nyligen lagt fram ett förslag till utträdesavtal mellan EU och Storbritannien, där ju Sverige har varit aktivt på olika sätt. Men jag har också noterat att Kommerskollegium, kanske på initiativ från ministern, har lämnat över en rapport och en utredning kring brexit från svensk synvinkel. Där lyfts problematiken kring tullar fram, till exempel 10 procent för personbilar och 22 procent för lastbilar liksom krångel och administration.

Frågan blir därför: Vad avser ministern att använda detta material till för att hävda Sveriges intressen i brexitförhandlingarna?

Anf. 87 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Tack så mycket, ledamoten Per-Arne Håkansson från Helsingborg!

Jag tycker att den utredning på 260 sidor som Kommerskollegium har visat oss är oerhört intressant, för den visar ju det som jag har sagt hela tiden: Brexit är bara dåligt!

Då är frågan vad vi kan göra så att det ändå blir så bra som möjligt för Sverige, och för att få det så bra som möjligt måste vi ha ett så brett frihandelsavtal som möjligt. Det finns länder som vill snäva ned det och bara ha det ungefär som Kanada eller Sydkorea, och det skulle inte vara bra för Sverige.

Det jag kan göra och driva i EU är att försöka få in så mycket som möjligt och så många horisontella frågor i detta frihandelsavtal som möjligt – inte bara sektorer som bilar, skor och så vidare, utan sådant som gäller för alla områden.

Detta ska vi försöka göra.

Anf. 88 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Herr talman! Tack för svaret! Det finns olika dimensioner i detta, för om man ser det framåt handlar det också om det folkliga stödet för svenskt EU-medlemskap totalt sett. Även om det finns mest problem just nu är det därför av stor vikt att vi kan vända det här till en möjlighet för Sverige och för svenskt deltagande i Europeiska unionens gemensamma utveckling.

Hur ser ministern på detta? Life science har ju nämnts som en sektor som vi kan vinna på.

Anf. 89 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr talman! Jag håller helt med Per-Arne Håkansson om att det här kan bli en mycket negativ sak också för synen på EU om det hanteras fel. Men för Sveriges del vill vi både ha bra relationer med Storbritannien, fastän de lämnar, och naturligtvis fortsatta bra relationer i EU.

Det bästa vi kan göra är att se hur pass stort vi kan lyckas få det, och där pushar vi på hela tiden för att man ska få med så många delar som möjligt i ett avtal.

Sveriges arbete för folkgruppen rohingya

Anf. 90 OLLE THORELL (S):

Herr talman! Jag tackar ödmjukt för möjligheten att få ställa en fråga till statsrådet Isabella Lövin.

Över 700 000 rohingyer har fördrivits från sina hem i delstaten Rakhine i Burma/Myanmar. Nu finns över 1 miljon av dem i läger i Bangladesh. Över hälften av dem som har flytt är barn, varav tusentals numera är föräldralösa.

Vittnesmålen de bär med sig rör avrättningar, våldtäkter och oräkneliga byar som bränts och jämnats med marken. Brott mot mänskligheten och etnisk rensning är lämpliga ord att använda. Massgravar har hittats, och journalister som vågar rapportera om detta fängslas.

Det här är den snabbast växande humanitära krisen i modern tid. Även om vi vet att militären har riggat grundlagen, vallagarna och hela statsapparaten för att behålla makten hade vi ändå hoppats på mer. Vi hade hoppats på mer av Aung San Suu Kyi.

Vad kan Sverige göra för att påverka Burma så att humanitärt tillträde ges och så att de skyldiga ställs till svars?

Anf. 91 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack, Olle Thorell, för en oerhört viktig fråga! Sverige har kontinuerligt uppmärksammat regimen i Myanmar på att det som sker är oacceptabelt och att de rohingyiska flyktingarna dels ska garanteras sin säkerhet och kunna återvända, dels att de som har begått de här oerhörda brotten ska ställas till svars.

Det här är en enorm humanitär kris och inte nog med det: Vittnesmålen från flyktingarna vittnar ju om systematiska och omfattande övergrepp på civila som indikerar att det här kan vara brott mot mänskligheten.

Sverige arbetar bland annat i FN:s säkerhetsråd och i MR-rådet för att krisen ska få en lösning, att rohingyerna ska kunna återvända under säkra och frivilliga former och att de ansvariga ska ställas till svars.

Vi arbetar i EU för skarpa budskap och tydligt agerande. EU bör skärpa det gällande vapenembargot och vidta åtgärder mot militära ledare ansvariga för övergreppen.

Anf. 92 OLLE THORELL (S):

Herr talman! Tack för svaret! Jag vill ge biståndsministern möjlighet att utveckla svaret något, för det är ju också så att FN:s särskilda sändebud inte ges tillträde till Rakhine.

De få rohingyer som finns kvar och inte har flytt över gränsen till Bangladesh och Cox's Bazar-området har en fullständigt olidlig situation, och när monsunregnen kommer så kommer det inte att gå att leva i Cox's Bazar.

Anf. 93 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag är mycket medveten om den fruktansvärda situationen. Jag besökte själv delstaten Rakhine för två år sedan. Det är en väldigt utsatt situation för rohingyerna där, och det var det redan då.

Vi jobbar med det svenska utvecklingssamarbetet också för att koppla det humanitära och det långsiktiga stödet. Naturligtvis ser vi över hur vi ska kunna stödja de utsatta grupperna i Myanmar på bästa sätt och också flyktingarna i Bangladesh.

Frågestunden var härmed avslutad.

§ 2 Avsägelse

Talmannen meddelade att *Lena Hallengren* (S) avsågt sig uppdraget som ledamot i krigsdelegationen.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 3 Anmälan om sammansatt civil- och kulturutskott

Från sammansatta civil- och kulturutskottet hade följande skrivelse kommit in:

Sammansatt civil- och kulturutskott

Kulturutskottet och civilutskottet har i separata beslut den 26 oktober 2017 respektive den 9 november 2017 beslutat enligt 7 kap. 7 § riksdagsordningen att gemensamt bereda proposition *Politik för gestaltad livsmiljö*

och eventuella motioner i ett sammansatt utskott genom deputerade. Propositionen (prop. 2017/18:110) lämnades till riksdagen den 22 februari 2018.

Till deputerade och suppleanter i det sammansatta utskottet har utsetts de i bifogade förteckning upptagna riksdagsledamöterna (se bilaga).

Det sammansatta utskottet, som benämns sammansatta civil- och kulturutskottet (CKrU), har vid konstituerande sammanträde den 13 mars 2018 utsett följande presidium:

Olof Lavesson (M), ordförande

Johan Löfstrand (S), vice ordförande

Stockholm den 13 mars 2018

Ann Aurén

Kanslichef kulturutskottet

Jonas Pontén

Kanslichef civilutskottet

Bilagan hade följande lydelse:

*Sammansatta civil- och kulturutskottet
sammansättning 2018-03-13*

Deputerade

Suppleanter

1. Johan Löfstrand (S), vice ordf.
2. Olof Lavesson (M), ordf.
3. Gunilla Carlsson (S)
4. Mats Green (M)
5. Hillevi Larsson (S)
6. Roger Hedlund (SD)
7. Cecilia Magnusson (M)
8. Anna Wallentheim (S)
9. Ola Johansson (C)
10. Emma Hult (MP)
11. Carl-Oskar Bohlin (M)
12. Eva Sonidsson (S)
13. Aron Emilsson (SD)
14. Robert Hannah (L)
15. Vasiliki Tsouplaki (V)
16. Caroline Szyber (KD)
17. Mattias Vepsä (S)

1. Lars Eriksson (S)
2. Saila Quicklund (M)
3. Peter Johnsson (S)
4. Cecilie Tenfjord-Toftby (M)
5. Leif Nysmed (S)
6. Mikael Eskilandersson (SD)
7. Isabella Hökmark (M)
8. Agneta Gille (S)
9. Per Lodenius (C)
10. Niclas Malmberg (MP)
11. Lars Beckman (M)
12. Johanna Haraldsson (S)
13. Angelika Bengtsson (SD)
14. Christina Örnebjär (L)
15. Nooshi Dadgostar (V)
16. Roland Utbult (KD)
17. Azadeh Rojhan Gustafsson (S)

Extra suppleanter

ClasGöran Carlsson (S)

Ida Karkiainen (S)

Eva Lohman (M)

Thomas Finnborg (M)

Skrivelsen lades till handlingarna.

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2017/18:410

Till riksdagen

Interpellation 2017/18:410 Uranbrytning

av Hanif Bali (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 27 april 2018.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 14 mars 2018

Näringsdepartementet

Mikael Damberg (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2017/18:147 och 165 till miljö- och jordbruksutskottet

2017/18:167 till civilutskottet

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition

2017/18:160 Ecuadors anslutning till frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia och Peru, å andra sidan

Skrivelser

2017/18:109 Riksrevisionens rapport om sökandesammansättningens betydelse vid matchningen på arbetsmarknaden

2017/18:118 Verksamheten i Europeiska unionen under 2017

Redogörelse

2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling

Motioner

med anledning av prop. 2017/18:89 Ett modernt och stärkt skydd för Sveriges säkerhet – ny säkerhetsskyddslag

2017/18:3980 av Linda Snecker m.fl. (V)

2017/18:3999 av Tomas Tobé m.fl. (M, L, C, KD)

Prot. 2017/18:85
15 mars
-----

med anledning av prop. 2017/18:102 En skärpt straffrättslig reglering av
obehörigt tillträde till skyddsobjekt
2017/18:3994 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (SD)

med anledning av prop. 2017/18:105 Ny dataskyddslag
2017/18:3998 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (SD)

med anledning av prop. 2017/18:108 Genomförande av säsongsanställ-
ningsdirektivet
2017/18:3979 av Christina Høj Larsen m.fl. (V)
2017/18:4001 av Paula Bieler m.fl. (SD)

§ 7 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 14 mars

2017/18:430 Djurskyddslag med rättssäkerhet

av *Staffan Danielsson* (C)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2017/18:431 Myggbekämpning

av *Lars Beckman* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 14 mars

2017/18:1020 Förlängd tid för däckbyten

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:1021 Fordonsindustrin och regeringens handelspolitik

av *Jörgen Warborn* (M)
till statsrådet Ann Linde (S)

2017/18:1022 Regeringens inställning till illegal nedladdning

av *Cecilia Magnusson* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2017/18:1023 Rätt till bostad vid beslut om utvisning

av *Johan Forssell* (M)
till statsrådet Per Bolund (MP)

2017/18:1024 Sandsugning i Öresund

av *Anders Hansson* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2017/18:1025 Tjänstemannastatus på räddningstjänstpersonal

av *Anders Hansson* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1026 Påföljder för vapensmuggling

av *Anders Hansson* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

Prot. 2017/18:85

15 mars

-----

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 14 mars

2017/18:886 Vårdköer och självbestämmande

av *Lena Asplund* (M)

till statsminister Stefan Löfven (S)

2017/18:888 Löftet om 14 000 fler vårdanställda

av *Camilla Waltersson Grönvall* (M)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:905 Bristen på psykologer

av *Erik Andersson* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2017/18:906 Gårdsförsäljning

av *Jan Ericson* (M)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:919 Förbättrat arbete gällande idrott och hälsa

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:953 Nederländernas erkännande av folkmordet 1915

av *Robert Hannah* (L)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:947 Arbetsförmedlingens roll i arbetet mot hedersrelaterat

förtryck

av *Roger Haddad* (L)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2017/18:950 Statliga distriktsveterinärer som snedvrider konkurren-

sen

av *Betty Malmberg* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2017/18:949 Råttor som snabbt förökar sig

av *Betty Malmberg* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2017/18:945 Medförande av skolpeng utomlands

av *Betty Malmberg* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2017/18:946 Utökad kontroll i gränsnära områden

av *Anders Hansson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

- 2017/18:954 Situationen i Vitryssland**
av *Christian Holm Barenfeld* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
- 2017/18:956 Driften av Nationalmuseum Norr på Jamtli**
av *Saila Quicklund* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)
- 2017/18:960 Granskning av FMV**
av *Hans Wallmark* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)
- 2017/18:961 Utsläppen från vägtrafiken**
av *Maria Malmer Stenergard* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)
- 2017/18:967 Värdet av förnybar elexport**
av *Jens Holm* (V)
till statsrådet Ibrahim Baylan (S)
- 2017/18:962 Situationen i turkiska fångelser**
av *Yasmine Posio Nilsson* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
- 2017/18:964 Situationen i Ghouta**
av *Jamal El-Haj* (S)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
- 2017/18:966 Skatteverkets namnbyte på Republiken Kina (Taiwan)**
av *Boriana Åberg* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)
- 2017/18:965 Namnbyte på Republiken Kina (Taiwan)**
av *Boriana Åberg* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
- 2017/18:968 Skattemedel till tvivelaktiga integrationsprojekt**
av *Markus Wiechel* (SD)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)
- 2017/18:969 LAN-spel och omreglerad spelpolitik**
av *Isabella Hökmark* (M)
till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)
- 2017/18:970 Korruption**
av *Johan Nissinen* (SD)
till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)
- 2017/18:971 Rättssäker asylprocess**
av *Johan Forssell* (M)
till statsrådet Heléne Fritzon (S)
- 2017/18:975 Trafikskadenämndens oberoende**
av *Per-Ingvar Johnsson* (C)
till statsrådet Heléne Fritzon (S)
- 2017/18:973 Resurser för internationella insatser**
av *Hans Wallmark* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)
- 2017/18:976 Veteraner och psykisk ohälsa**
av *Lena Asplund* (M)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2017/18:977 HPV-vaccin för pojkar
av *Barbro Westerholm* (L)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

Prot. 2017/18:85
15 mars

2017/18:978 Regeringens rymdstrategi
av *Hans Rothenberg* (M)
till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2017/18:980 Regeringens feministiska utrikespolitik och Wikipedia-satsning
av *Sofia Damm* (KD)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.15.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Frågestund	1
Anf. 1 TALMANNEN	1
<i>Undantag från den nya säkerhetsskyddslagen .....</i>	<i>1</i>
Anf. 2 TOMAS TOBÉ (M)	1
Anf. 3 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	1
Anf. 4 TOMAS TOBÉ (M)	2
Anf. 5 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	2
<i>Preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott .....</i>	<i>2</i>
Anf. 6 MAGNUS PERSSON (SD)	2
Anf. 7 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	2
Anf. 8 MAGNUS PERSSON (SD)	3
Anf. 9 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	3
<i>Regeringens inställning till EU .....</i>	<i>3</i>
Anf. 10 MARIA WEIMER (L)	3
Anf. 11 Statsrådet ANN LINDE (S)	3
Anf. 12 MARIA WEIMER (L)	4
Anf. 13 Statsrådet ANN LINDE (S)	4
<i>Skogsägares förfoganderätt och rätt till ersättning .....</i>	<i>4</i>
Anf. 14 ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 15 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	4
Anf. 16 ESKIL ERLANDSSON (C)	4
Anf. 17 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	5
<i>Vårdköerna .....</i>	<i>5</i>
Anf. 18 EMMA HENRIKSSON (KD)	5
Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	5
Anf. 20 EMMA HENRIKSSON (KD)	5
Anf. 21 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	5
<i>Effekterna av stål- och aluminiumtullar .....</i>	<i>6</i>
Anf. 22 AMNE ALI (S)	6
Anf. 23 Statsrådet ANN LINDE (S)	6
Anf. 24 AMNE ALI (S)	6
Anf. 25 Statsrådet ANN LINDE (S)	6
<i>Sexualbrott begångna av biståndsarbetare .....</i>	<i>6</i>
Anf. 26 EMMA NOHRÉN (MP)	6
Anf. 27 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	7
Anf. 28 EMMA NOHRÉN (MP)	7
Anf. 29 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	7
<i>Klimatskadliga subventioner .....</i>	<i>7</i>
Anf. 30 JENS HOLM (V)	7
Anf. 31 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	8
Anf. 32 JENS HOLM (V)	8
Anf. 33 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	8
<i>Risken för handelskrig mellan EU och USA .....</i>	<i>8</i>
Anf. 34 KARIN ENSTRÖM (M)	8
Anf. 35 Statsrådet ANN LINDE (S)	9
Anf. 36 KARIN ENSTRÖM (M)	9
Anf. 37 Statsrådet ANN LINDE (S)	9

<i>Skattemedel till unga som fått avslag på asylansökan</i>	9	Prot. 2017/18:85
Anf. 38 PAULA BIELER (SD).....	9	15 mars
Anf. 39 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	10	-----
Anf. 40 PAULA BIELER (SD).....	10	
Anf. 41 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	10	
<i>Åtgärder för att öka polisyrkets attraktionskraft</i>	10	
Anf. 42 SANNE LENNSTRÖM (S).....	10	
Anf. 43 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11	
Anf. 44 SANNE LENNSTRÖM (S).....	11	
Anf. 45 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11	
<i>Brottsutredning av återvändande islamistiska extremister</i>	11	
Anf. 46 ROGER HADDAD (L).....	11	
Anf. 47 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12	
Anf. 48 ROGER HADDAD (L).....	12	
Anf. 49 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12	
<i>Vattenbrukets förutsättningar</i>	12	
Anf. 50 JOHAN HULTBERG (M).....	12	
Anf. 51 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	13	
Anf. 52 JOHAN HULTBERG (M).....	13	
Anf. 53 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	13	
<i>Psykisk ohälsa hos barn och unga</i>	13	
Anf. 54 FREDRIK CHRISTENSSON (C).....	13	
Anf. 55 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	14	
Anf. 56 FREDRIK CHRISTENSSON (C).....	14	
Anf. 57 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	14	
<i>Insatser för att förenkla återvinning</i>	14	
Anf. 58 JOHAN BÜSER (S).....	14	
Anf. 59 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	14	
Anf. 60 JOHAN BÜSER (S).....	15	
Anf. 61 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	15	
<i>Förslaget om ändrade mediegrundlagar</i>	15	
Anf. 62 JONAS MILLARD (SD).....	15	
Anf. 63 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15	
Anf. 64 JONAS MILLARD (SD).....	16	
Anf. 65 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16	
<i>Åtgärder för att skydda barn från pornografi</i>	16	
Anf. 66 ROLAND UTBULT (KD).....	16	
Anf. 67 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16	
Anf. 68 ROLAND UTBULT (KD).....	17	
Anf. 69 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	17	
<i>Nationell plan för dammar och vandringshinder</i>	17	
Anf. 70 LARS TYSKLIND (L).....	17	

Anf. 71 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	17
Anf. 72 LARS TYSKLIND (L)	18
Anf. 73 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	18
<i>Repressiv brottsbekämpning i förorterna</i>	18
Anf. 74 EMMA WALLRUP (V)	18
Anf. 75 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Anf. 76 EMMA WALLRUP (V)	19
Anf. 77 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19
<i>Regeringens åtgärder för att bekämpa terrorism</i>	19
Anf. 78 LAWEN REDAR (S).....	19
Anf. 79 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19
Anf. 80 LAWEN REDAR (S).....	20
Anf. 81 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
<i>Makulering av utsläppsrätter</i>	20
Anf. 82 NICLAS MALMBERG (MP).....	20
Anf. 83 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	20
Anf. 84 NICLAS MALMBERG (MP).....	21
Anf. 85 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	21
<i>Följderna av brexit för Sverige</i>	21
Anf. 86 PER-ARNE HÅKANSSON (S).....	21
Anf. 87 Statsrådet ANN LINDE (S)	21
Anf. 88 PER-ARNE HÅKANSSON (S).....	22
Anf. 89 Statsrådet ANN LINDE (S)	22
<i>Sveriges arbete för folkgruppen rohingya</i>	22
Anf. 90 OLLE THORELL (S)	22
Anf. 91 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	22
Anf. 92 OLLE THORELL (S)	23
Anf. 93 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP).....	23
§ 2 Avsägelse	23
§ 3 Anmälan om sammansatt civil- och kulturutskott	23
§ 4 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	25
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	25
§ 6 Bordläggning	25
§ 7 Anmälan om interpellationer	26
§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar	26
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	27
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.15.	29